

Temlik kanununa tevfikana verilen tapu senetleri harçlarının bakiye taksitlerinin affi hakkında 1/196 numaralı kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/4272

12 - XII - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

1331 numaralı temlik kanununa tevfikana verilen tapu senetleri harçlarının bakiye taksitlerinin affi hakkında Maliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 9 - XII - 1931 tarihli içtîmamda Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası, esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Mübadil ve muhacirlere tahsis olunan gayri menkullerin tapuya raptına dair olan 28 mayıs 1928 tarihli ve 1331 numaralı temlik kanununun 8 inci maddesinde « bu kanuna verilecek tapu senetleri için harç ve damga ve diğer rüsüm istifa olunur. Ancak mübadillerin bizzat ikametlerine mahsus meskenlerine ait harç ve damga ve diğer resimler üç senede ve üç taksitte tahsil edilir ve bu tecil tapu senetlerinin derhal itasına mani olamaz » diye muharrer olmakta ve katî tasfiye kanununun 7 inci maddesinde de gerek iskânı adi gerek teffiz suretile mübadillere, muhacirlere ve harikzedelere temlik edilecek gayrimenkuller tapu harcı alınmadan tapuya raptolunur denilmektedir.

Şu halde katî tasfiye kanunu mucibince elyevm tapuya raptedilmiş veya edileceklerden bir gûna harç alınmadığı halde evvelece temlik kanununa tevfikana tapu harcı mukassaten ödenmek üzere tapuya raptedilmiş olup 1 inci taksiti alman ve diğer taksitleri henüz tahsil edilmemiş bulunanlardan tapu harcı istenilmektedir.

Şu hale nazaran aynı vaziyeti hukukiyeyi haiz mübadil ve muhacirlerden bir kısmının mevzuatı kanuniyeye mutavaatı, emsalinin istifade ettiği haklardan mahrumiyeti ve buna mukabil icabatı kanuniyeye riayet etmiyenlerin müsamahai kanuniyeye mazhar ve bundan müstefit olmalarını intağ eylemekte olduğu görülmektedir ki bu vaziyetin adalet mefhumile telifi müşkül olur.

Bunun gibi 1912 senesinden evvel Yunanistanı terketmiş veya ötedenberi Yunanistan haricinde bulunmuş olan türklere, kânunuevvel 1926 ve haziran 1930 tarihli mukavelenamelerle Yunanistanda terkettikleri mallara mukabil 4 nisan 1928 ve 28 mart 1931 tarihli kanunlar hükümlerine göre Türkiye-deki Yunanlı ve bir kısım rum emvalinin verilmesi icap etmektedir. Gayri mübadil türkler, kanunun bu baptaki hükmüne tevfikana yapılan talimatnameye göre, istihkak mukabilinde aldıkları bonolarla bu malları satın almaktadırlar.

Malları Yunan Hükümetince istimplâk edilmiş olan bu hak sahiplerinin de mübadeleye tâbi olanlar

gibi, Türkiyede alacakları gayrimenkullerin tapu haremından istisnası bir lâzimeî adalet telâkki edilmiş ve her iki maksadı teminen kanun lâyihası ve işbu esbabı mucibe mazbatası tanzim kılınmıştır.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 12

Esas No. 1/196

24 - XII - 1931

Yüksek Reisliğe

Temlik kanunile verilen tapu senetleri harçlarının bakiye taksitlerinin affi hakkında Başvekâletin 12 - XII - 1931 tarih ve 6/4272 numaralı tezkeresile Büyük Meclise tevdi ve encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Maliye vekâleti Emlâki milliye umum müdürü Rüştü Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu :

Kanun lâyihası, iki maddeyi ihtiva etmektedir :

Birinci madde : 1331 numaralı temlik kanunile taksite raptedilmiş olan mübadil meskenlerine ait tapu harçlarının bakiye taksitlerinin affine dairdir.

Tasfiye kanunu ; mübadil, muhacir ve harikzedelere temlik edilecek bütün gayrimenkulleri tapu haremından muaf tutmuştur.

Vaktile temlik yaptırmayanların alelîtlak muafiyeti müvacehesinde, bunun evvelce temlik yaptırmayanlara da teşmili encümenimizce de muvafık görülmüştür.

Ancak temlik kanunile tasfiye kanunu arasında geçen zaman zarfında meri hükümlere tebean alınmış olan taksitlerin iadesi mevzubahs olamazdır.

Tasfiye kanununun sebebi vazı ; temlik muamelâtında alâkadarların tahakkuk eden aciz ve imkânsızlığına karşı, mülkiyeti, muafen izafe ile gayrimenkullerin harabiden vikayesidir.

Kanunun tanzimi sebebi bu olduktan sonra evvelce vaki tediyatın - vüsat ve imkânı ispat etmiş olması itibarile - mahsubu kanunun ruhuna muvafık olur.

İkinci madde : Bu maddede gayrimübadillerin bono mukabilinde alacakları gayrimenkullerin de tasfiye kanunundaki esbabı mucibe istinaden tapu haremından istisnası münderiçtir.

Filhakika gayrimübadillerin Yunanistanda istimlak edilen mallarına mukabil aldıkları bonolar halen istihkaklarından çok noksandır. Binaenaleyh tasfiye kanunundaki esbabı mucibe bunlar hakkında da varit olduğundan istisnaiyetin teşmili encümenimizce de muvafık görülmüştür. Ancak lâyhada istisnaiyet mevzuunu tayin eden (istihkaklarına mukabil Türkiyede alacakları gayrimenkul mallar) tabiri vazih görülemediği ve fıkra (Türkiyede alacakları gayrimenkul mallardan istihkak mazbatalarındaki miktarı) fıkrası ilâve olunmuştur. Mübadillere verilen bonolar hamiline ait olduğundan bunların istihkakları miktarıncı ancak ellerindeki istihkak mazbataları tayin edecektir. Verilen bonolar tam istihkaka tekabül etmiyorsa da muafiyetin istihkak hududuna kadar teşmili daha muvafık görülmüştür.

Esasen tapu idarelerince muafiyet için memsek ittihazına lüzum olup hususî komisyonunca gayrimübadillere verilmiş olan istihkak mazbatalarının bunu ifa edebileceği ve binaenaleyh mazbata muhteviyatının da istisnaiyet miktarına esas ittihaz olunacağı tabii görülmüştür.

Kanuna bir isim konulması zarureti derpiş edilerek (temlik kanunu ile verilen tapu senetleri harçlarının bakiye taksitleriyle gayrimübadillere verilecek gayrimenkullere ait tapu harçlarının affına dair kanun lâyihası) ibaresi ilâve edilmiştir.

3 üncü ve 4 üncü maddeler aynen kabul edilmiştir.

Havaleşi mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

Maliye En. Reisi	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza	Aza
Çorum	Bayazıt	Isparta	Aydın	Diyarbakir	İzmir	Kastamonu
İsmet			Adnan	Zülfü	Kamil	Refik
Aza	Aza	Aza				
Kocaeli	Kütahya	Malatya				
	Ömer	M. Nedim				

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 65
Esas No. 1/196

26 - III - 1932

Yüksek Reisliğe

Temlik kanununa tevfikeyn verilen tapu senetleri harçlarının bakiye taksitlerinin affi hakkında olup Maliye encümeni mazbatasile birlikte encümenimize tevdi kılınan kanun lâyihası Muhasebat umum müdürü Faik Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihanın tanzimine saik olan esbabı mucibe encümenimizce de musip görülmüş ve Maliye encümeninin teklifi ibareye ait bazı tadilâtlarla kabul edilmiştir. Umumi heyetin tasvibine arz olunur.

Reis	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Konya		Aksaray	Bursa	Çorum
H. Fehmi	K. Zaim		A. Süreyya	Dr. Galip	Mustafa
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	
Elâziz	Erzurum	Isparta	Sivas	Yozgat	
H. Tahsin	Aziz	Mükerrem	Remzi	S. Sırrı	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kanun lâyihası

MADDE 1 — 28 mayıs 1928 tarihli ve 1331 numaralı temlik kanununun 8 inci maddesi mucibince tapuya raptedilmiş olup birinci veya ikinci taksiti alınan tapu harçlarının bakiye taksitleri veya hiç alınmayan taksitleri affolunmuştur. Tahsil edilmiş olan taksitler iade olunmaz.

MADDE 2 — 1912 tarihinden evvel Yunanistanı terkeden türklerin, istihkaklarına mukabil Türkiyede alacakları gayri menkul mallar tapu harcından müstesnadır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanun ahkâmını icraya Maliye vekili memurdur.

9/XII/1931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.	
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>M. Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Temlik kanunile verilen tapu senetleri harçlarının bakiye taksitlerle gayrimübadillerin alacakları gayrimenkullere ait tapu harçlarının affine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — 1912 tarihinden evvel Yunanistanı terkeden türklerin Türkiyede alacakları gayri-menkul mallardan istihkak mazbatalarındaki miktarı tapu harcından müstesnadır.

MADDE 3 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADILI

1331 numaralı kanuna tevfikân verilen tapu senetleri harçlarının bakiye taksitlerinin affine ve gayrimübadillere verilecek gayrimenkul emvalin tapu harcından istisnasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Mübadil, gayrimübadil, muhacir ve saireye kanunlarına tevfikân teffiz veya adiyen tahsis olunan gayrimenkul emvalin tapuya raprı hakkındaki 28 mayıs 1928 tarih ve 1331 numaralı kanunun sekizinci maddesi mucibince taksite raptolunan tapu harçlarından henüz alınmamış bulunan taksitler affolunmuştur.

MADDE 2 — Mevut kanun ve itilâfnelere göre gayrimübadil addi lâzımgelen türklerin Türkiyede alacakları gayrimenkul mallardan istihkak mazbatalarındaki miktarı tapu harcından müstesnadır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye vekili memurdur.

